

หลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง
ชื่อหลักสูตร การทำนํ้ายาล้างจาน จำนวน 6 ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้ระดับอำเภอสามง่าม สำนักงาน สกร.จังหวัดพิจิตร

ความเป็นมา

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมากเพราะจะเป็นการพัฒนาประชาชนให้มีความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพในการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการ บูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่ออาชีพ และการมีงานทำอย่างมีคุณภาพ ทั้งถึงเท่าเทียมกัน ประชาชนมีรายได้มั่นคง มั่งคั่งและมีงานทำอย่างยั่งยืน

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ หาด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และ ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่
2. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั่วถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเปี่ยมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม
3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย
4. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอน ความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดหมาย

1. ผู้เรียนสามารถประกอบอาชีพและสร้างรายได้ที่มั่นคงให้กับตนเอง
2. ผู้เรียนมีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไปได้
3. ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึก ความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายนอกระบบโรงเรียน

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง

- ทฤษฎี 1 ชั่วโมง
- ปฏิบัติ 5 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจาน 20 นาที
 - ความสำคัญในการประกอบอาชีพ
 - ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ
 - แหล่งเรียนรู้การประกอบอาชีพธุรกิจ
 - ทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพ
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจาน จำนวน 5 ชั่วโมง
 - ประวัติและความเป็นมาของการทำน้ายาล้างจาน
 - อุปกรณ์การทำ
 - วิธีการและขั้นตอนการทำน้ายาล้างจาน
 - วิธีการบรรจุและการเก็บรักษา
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจาน จำนวน 20 นาที
 - การกำหนดและควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ต้องการ
 - การลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม
 - ศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของตลาด
 - การคิดต้นทุนการผลิต ราคาขายและการส่งเสริมการขาย
4. โครงการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจาน จำนวน 20 นาที
 - ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ
 - การตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการ
 - ประเมินโครงการ/ปรับปรุงโครงการ

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
 - เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการการผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด
5. จัดทำโครงการประกอบอาชีพ การเขียนโครงการ
6. ดำเนินการให้ผู้เรียนนำโครงการประกอบอาชีพ ไปสู่การปฏิบัติจริง
7. การนิเทศ ติดตามประเมินโครงการของผู้เรียน และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้การทำน้ายาล้างจาน
2. แหล่งเรียนรู้/ อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักโภชนาการและออกแบบบรรจุภัณฑ์ได้

เอกสารหลักฐานการศึกษา

1. หลักฐานการประเมินผล
2. วุฒิบัตรออกโดยสถานศึกษา
3. ทะเบียนคุมวุฒิบัตร

โครงสร้างหลักสูตร
หลักสูตร วิชา การทำน้ายาล้างจาน ประกอบด้วยเนื้อหา 3 เรื่อง จำนวน 6 ชั่วโมง ดังนี้

เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจาน	1.1 บอกความสำคัญของการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจาน 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจานได้แก่ ทุน การตลาด แรงงาน วัสดุ อุปกรณ์ ทำเลที่ตั้ง บรรจุหีบห่อ และขนส่ง 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบ อาชีพจำหน่าย	1.1 ความสำคัญ ของการประกอบ อาชีพ การทำน้ายาล้างจาน 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการการทำน้ายาล้างจาน 1.2.1 ทุน 1.2.2 ความต้องการของตลาด 1.2.3 การใช้แรงงาน 1.2.4 การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ 1.2.5 การเลือกทำเลที่ตั้ง 1.2.6 การบรรจุหีบห่อ 1.2.7 การขนส่ง 1.2.8 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพตามศักยภาพ 5 ด้านได้แก่ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิ ประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่ และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพจำหน่าย	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์สถาน ประกอบการ สื่อของจริง สื่อ บุคคลในชุมชน ประเทศและ โลกเพื่อนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ และ ใช้ ในการ ประกอบอาชีพ ที่มี ค ความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่คิดว่าจะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่างๆและสอดคล้องกับศักยภาพของตนเองและชุมชน 1.3 ศึกษาดูงานในสถาน ประกอบการ แหล่งเรียนรู้ ต่าง ๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจ เลือก 1.4 ครู ผู้เรียน และภูมิ ปัญญา ร่วมกันอภิปรายทิศทางความก้าวหน้าและพัฒนาอาชีพการประกอบ อาชีพการทำน้ายาล้างจานในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้างเจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้าคนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยง จากภัยธรรมชาติ ความคุ้มค่า	20 นาที่	

2.ทักษะการประกอบอาชีพ การทำนํ้ายาล้างจาน	2.1 เตรียมการประกอบอาชีพ การทำนํ้ายาล้างจานได้แก่สถานที่/พื้นที่ องค์ประกอบของพืช วัสดุอุปกรณ์ และความรู้ที่เกี่ยวข้องได้ 2.2 สามารถการทำนํ้ายาล้างจานได้ 2.3 สามารถดูแลรักษาและจำหน่ายได้	2.1 ขั้นเตรียมการประกอบอาชีพการปลูกเมล่อน 2.1.1 สถานที่ / พื้นที่ 2.1.2 องค์ประกอบส่วนต่าง ๆ ของพืช 2.1.3 วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการประกอบอาชีพ การทำนํ้ายาล้างจาน 2.1.4 ความรู้ที่เกี่ยวข้องในการประกอบอาชีพ การทำนํ้ายาล้างจาน 2.2 ขั้นตอนการทำนํ้ายาล้างจาน 2.2.1 การทำนํ้ายาล้างจาน 2.2.2 การทำนํ้ายาล้างจาน 1) ในโรงเรือน 2) นอกโรงเรือน 2.3 ขั้นการปฏิบัติดูแลรักษาการทำนํ้ายาล้างจานเพื่อจำหน่าย	2.1จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการทำนํ้ายาล้างจาน 2.2 อภิปรายแลกเปลี่ยน เรียนรู้ 2.3จัดผู้เรียนไปศึกษาดูงานในแหล่งเรียนรู้ชุมชน พร้อม จดบันทึก 2.4จัดทำแผนการฝึกทักษะการประกอบอาชีพการทำนํ้ายาล้างจาน 2.5 ดำเนินการเรียนรู้และ ฝึกทักษะตามหลักสูตร 2.6 จดบันทึกผลการเรียนรู้ 2.7 ดำเนินการวัดและประเมินผลตามที่หลักสูตร กำหนด 2.8 ดำเนินการเรียนรู้และ ฝึกทักษะตามหลักสูตร		5 ชั่วโมง
--	--	--	--	--	------------------

เรื่อง	จุดประสงค์ การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัด กระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพการทำน้ายาล้างจาน	3.1 สามารถบริหารจัดการ การ ขยายพันธุ์พืชได้ - ควบคุมคุณภาพ - ลดต้นทุน - แผนการผลิต 3.2 สามารถจัดการการตลาด ใน การทำน้ายาล้างจานได้ - ทำฐานข้อมูล - ประชาสัมพันธ์ - กระจายการผลิต - วางแผนการตลาด 3.3 สามารถจัดการความเสี่ยงได้ 3.4 สามารถวางแผนการ ดำเนิน ได้	3.1 การบริหารจัดการการขยายพันธุ์พืช 3.1.1 การจัดการเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพ การทำน้ายาล้างจาน 3.1.2 การลดต้นทุนในการประกอบอาชีพ การทำน้ายาล้างจาน 3.1.3 การวางแผนการผลิต 3.2 การจัดการการตลาดในการทำน้ายาล้างจาน 3.2.1 การจัดทำฐานข้อมูลลูกค้า 3.2.2 การประชาสัมพันธ์ 3.2.3 การกระจายผลผลิต 3.2.4 การวางแผนการตลาด 3.3 การจัดการความเสี่ยง 3.3.1 การวิเคราะห์ศักยภาพ และการจัดการ ความเสี่ยง กับผลการดำเนินงาน 1) ประเภทของการทำน้ายาล้างจาน 2) ค่าใช้จ่ายในการทำน้ายาล้างจาน 3) ผลกำไรที่จากการทำน้ายาล้างจาน 4) คู่แข่งขัน 3.3.2 การวางแผนการจัดการความเสี่ยง 3.4 การวางแผนการดำเนินงาน แบบ ตารางการ ปฏิบัติงาน (Gantt Chart)	3.1 การบริหารจัดการผลิต จัดให้ ผู้เรียน 3.1.1 สํารวจและศึกษา แหล่ง วัสดุ อุปกรณ์ และการ ใช้ประโยชน์ ของแหล่ง ทรัพยากรธรรมชาติ และ ทุน ต่าง ๆ 3.1.2 การกำหนดและ การ ควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ ต้องการ 3.1.3 ศึกษาการลด ต้นทุน การผลิต แต่คุณภาพ คงเดิม 3.1.4 ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัย ความเสี่ยงที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นและมี แนวทางในการ จัดการความเสี่ยง 3.2 การบริหารจัดการตลาด จัดให้ ผู้เรียน 3.2.1 ศึกษาข้อมูล การตลาด และวิเคราะห์ ความต้องการของ ตลาดใน ชุมชน ประเทศและโลก 3.2.2 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และ แผนการ จัดการตลาด	20 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	3.5 ครูและผู้เรียนสามารถถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4 ได้	3.5 การถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4	3 2.3 ดำเนินการตาม กระบวนการจัดการตลาด เช่นการคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจาย สินค้า 3.3 การจัดการความเสี่ยง จัด ให้ผู้เรียนศึกษา 3.3.1 ให้ผู้เรียนศึกษา เอกสารเรื่องการจัดการความ เสี่ยง 3.3.2 ฝึกการวิเคราะห์ การจัดการความเสี่ยง พร้อมการวางแผนการจัดการความ เสี่ยง 3 .4 การวางแผนการดำเนินงาน 3.4.1ให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการวางแผน การดำเนินงานในแบบตารางการปฏิบัติงาน (Gantt Chart) 3.5ครู และผู้ เรียนร่วมกันถอดบทเรียนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2 3 4	20 นาที	

สื่อการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนรู้ ใช้สื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อบุคคล ภูมิปัญญา แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น ชุมชน และแหล่งเรียนรู้อื่น ๆ

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
2. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ ได้ผลงานที่มีคุณภาพสามารถสร้างรายได้ และจบหลักสูตร

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60

หมายเหตุ สถานศึกษาสามารถปรับเปลี่ยนได้ตามความเหมาะสม